

Miasto i Gmina Sępopol

RAPORT Z WYKONANIA

**„Programu ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sępopol
na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019”**

ZA LATA 2012-2014

Olsztyn, listopad 2015 r.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	3
2. Podstawowe informacje dotyczące zapisów „Programu ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sępól”	3
2.1. Cele i kierunki działań	3
2.2. Zadania planowane do realizacji przez samorząd lub jego jednostki organizacyjne.	6
3. Część sprawozdawcza	8
3.1. Zrealizowane zadania nieinwestycyjne.....	8
3.2. Zestawienie zrealizowanych zadań.....	13
3.3. Wskaźniki realizacji programu	20
4. Wnioski i zalecenia	22

1. WSTĘP

Gminny program ochrony środowiska jest instrumentem służącym realizacji polityki ekologicznej państwa poprzez wytyczenie i zaplanowanie działań w zakresie ochrony środowiska, które będą realizowane na terenie gminy. Sporządzenie gminnego programu ochrony środowiska jest obowiązkiem gminy w myśl art. 17 i 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. 1232 z późn. zmianami). Gminny program ochrony środowiska jest przyjmowany do realizacji poprzez przyjęcie przez radę gminy stosownej uchwały. Realizacja programu jest monitorowana, a Wójt/Burmistrz co dwa lata przedstawia radzie gminy sprawozdanie z jego realizacji.

Pierwszy „Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sępole” Rada Miejska przyjęła do realizacji w 2004 r. Obejmował on okres 2004-2007 z perspektywą na lata 2008-2011. Kolejny program na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019 został przyjęty uchwałą Nr XX/153/2012 Rady Miejskiej w Sępole z dnia 29 listopada 2012 r.

Zgodnie z wymogiem art. 18 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska oraz zapisami „Programu...”, Burmistrz Sępola jest obowiązany dokonywać oceny realizacji programu i przygotowywać raporty z wykonania programu i przedstawiać je Radzie Miejskiej. Niniejszy raport stanowi realizację tego obowiązku.

Raport z wykonania „Programu ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sępole na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019” zawiera:

- kontrolę zgodności wykonania zadań wyszczególnionych w niniejszym programie z harmonogramem realizacji programu na lata 2012-2015;
- ocenę realizacji celów i działań określonych w programie opartą na wskaźnikach

2. PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE ZAPISÓW „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA I GMINY SĘPOL”

2.1. Cele i kierunki działań

„Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sępole na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019” zawiera w szczególności:

- charakterystykę Miasta i Gminy Sępole oraz stanu środowiska w gminie (zasobów, jakości, działań systemowych),
- opis narzędzi i instrumentów realizacji programu wraz z opisem uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych,

- środki niezbędne do osiągnięcia celów założonych do osiągnięcia przez realizację działań zaplanowanych w „Programie...”, w tym mechanizmy prawnoekonomiczne i środki finansowe.
- cele ekologiczne;
- priorytety ekologiczne;
- poziomy celów długoterminowych;
- rodzaj i harmonogram działań proekologicznych;
- opis metod kontroli wdrażania programu.

Nadrzędnym celem programu ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sępólno jest:

***Skuteczna ochrona zasobów i dobra jakość środowiska
w Mieście i Gminie Sępólno***

W programie ochrony środowiska wyodrębniono trzy priorytety:

- I Działania systemowe.
- II Ochrona zasobów naturalnych
- III Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Poniżej zaprezentowano cele główne i szczegółowe oraz kierunki działań dla poszczególnych priorytetów:

Priorytet	Cel główny	Cele szczegółowe i kierunki działań
Działania systemowe	I. Uwzględnianie zagadnień ochrony środowiska we wszystkich aspektach funkcjonowania społeczeństwa, administracji i gospodarki	Dokumenty strategiczne zgodne z zasadami ochrony środowiska I.1. Uwzględnianie zasad ochrony środowiska w dokumentach strategicznych.
		Efektywna współpraca między gminami dla realizacji celów Programu Ochrony Środowiska. I.2. Rozwój współpracy między gminami dla realizacji celów Programu Ochrony Środowiska.
		Świadomi ekologicznie konsumenci, rynek przyjazny środowisku. I.3. Aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska, rozwój proekologicznej produkcji towarów oraz świadomych postaw konsumenckich zgodnie z zasadą rozwoju zrównoważonego.
		Dobrze rozwinięty system zarządzania środowiskowego I.4. Rozwój systemu ekozarządzania - stymulowanie przystępowania przedsiębiorstw i instytucji do systemów zarządzania środowiskowego.
		Aktywny udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska I.5. Wzrost udziału społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska
		Maksymalne ograniczenie szkód w środowisku I.6. Wzrost odpowiedzialności za szkody w środowisku
		Planowanie przestrzenne zgodne z zasadami ochrony środowiska I.7. Uwzględnianie aspektów ekologicznych w planach zagospodarowania przestrzennego
		Wysoka świadomość ekologiczna społeczeństwa I.8. Wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa I.8.1. Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa. I.8.2. Wspieranie działalności edukacyjnej prowadzonej przez jednostki organizacyjne samorządu oraz ekologiczne organizacje pozarządowe. I.8.3. Opracowanie i realizacja lokalnych programów edukacyjnych uwzględniających specyfikę środowiska, lokalną tożsamość i tradycję kulturową, dla różnych grup

		<p>odbiorców.</p> <p>I.8.4. Rozwój infrastruktury terenowej służącej poznawaniu przyrody: ścieżek edukacyjnych, tras rowerowych i izb edukacyjnych.</p>
Ochrona zasobów naturalnych	<p>II. Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych</p>	<p>Skuteczna ochrona przyrody w tym różnorodności biologicznej oraz krajobrazu</p> <p>II.1. Ochrona przyrody i krajobrazu</p> <p>II.1.1. Rozwój form ochrony przyrody</p> <p>II.1.2. Zapewnienie integralności przyrodniczej regionu</p> <p>II.1.3. Ochrona różnorodności przyrodniczej w krajobrazie rolniczym</p> <p>II.1.4. Ograniczanie negatywnego wpływu rozwoju energetyki wiatrowej na przyrodę, mieszkańców, krajobraz przyrodniczy i kulturowy oraz obiekty zabytkowe.</p>
		<p>Ochrona i zrównoważony rozwój lasów</p> <p>II.2. Rozwijanie trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej</p> <p>II.2.1. Okresowe rewizje planów urządzania lasów, w celu zapewnienia racjonalnego użytkowania zasobów leśnych, kształtowania właściwej struktury gatunkowej i wiekowej drzewostanów, z zachowaniem bogactwa biologicznego siedlisk przyrodniczych, flory, fauny i grzybów.</p> <p>II.2.2. Uzupełnianie i aktualizacja planów urządzania lasów niebędących w zarządzie Lasów Państwowych.</p> <p>II.2.3. Realizacja zadań wynikających z planów urządzania lasu oraz programów ochrony przyrody nadleśnictw</p>
		<p>Ochrona zasobów wód</p> <p>II.3. Racjonalne gospodarowanie zasobami wody.</p> <p>II.3.1. Ochrona przed deficytem wody</p> <p>II.3.2. Ochrona przed powodzią</p> <p>II.3.3. Ochrona zasobów wód podziemnych</p>
		<p>Dobra jakość gleb</p> <p>II.4. Ochrona powierzchni ziemi.</p>
		<p>Ochrona zasobów geologicznych</p> <p>II.5. Właściwe gospodarowanie zasobami geologicznymi</p>
		<p>Ochrona klimatu</p> <p>II.6. Działania związane z ochroną klimatu</p>
		<p>Racjonalne gospodarowanie zasobami energetycznymi</p> <p>II.7. Doskonalenie gospodarowania zasobami energetycznymi</p>
Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego	<p>III. Wysoka jakość wszystkich komponentów środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego</p>	<p>Dobra jakość powietrza</p> <p>III.2. Poprawa jakości powietrza</p> <p>III.2.1. Redukcja emisji SO₂, NO_x i pyłu drobnego z procesów wytwarzania energii.</p> <p>III.2.2. Ograniczenie emisji ze środków transportu.</p> <p>III.2.3. Opracowanie gminnego planu zaopatrzenia w ciepło, z uwzględnieniem wykorzystania odnawialnych źródeł energii.</p>
		<p>Dobra jakość wód</p> <p>III.3. Poprawa jakości wód.</p>
		<p>Efektywna gospodarka odpadami</p> <p>III.4. Doskonalenie gospodarki odpadami</p>
		<p>Utrzymanie niskiego oddziaływania hałasu i pól elektromagnetycznych</p> <p>III.5. Ograniczenie oddziaływania hałasu i pól elektromagnetycznych</p> <p>III.5.1. Uwzględnianie w planowaniu przestrzennym ochrony przed hałasem, stosownie do wymogów ustawy <i>Prawo ochrony środowiska</i>.</p> <p>III.5.2. Opracowanie programów ochrony przed hałasem na terenach, gdzie przekracza on wartość dopuszczalną i realizacja przedsięwzięć technicznych i organizacyjnych dla zmniejszenia poziomu hałasu.</p>

	III.5.3. Ograniczanie hałasu, zwłaszcza w osiedlach mieszkaniowych. III.5.4. Wprowadzenie koniecznych zmian w inżynierii ruchu drogowego. III.5.5. Stosowanie zabezpieczeń przed nadmiernym hałasem od urządzeń, maszyn, linii technologicznych. III.5.6. Wprowadzanie ograniczeń emisji hałasu na obszarach i akwenach cennych przyrodniczo. III.5.7. Budowa tras rowerowych na terenach zurbanizowanych.
	Ochrona przed szkodliwym oddziaływaniem substancji chemicznych III.6. Ograniczanie zagrożeń ze strony substancji chemicznych w środowisku

2.2. Zadania planowane do realizacji przez samorząd lub jego jednostki organizacyjne

Tabela 1 przedstawia koszty realizacji zadań programu ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sępól, planowane na lata 2012-2015.

Tabela 1 Planowane nakłady na realizację programu ochrony środowiska

Kierunki działań	Zadanie	Podmioty ponoszące nakłady	Nakłady 2012-2015
Priorytet: działania systemowe			
I.1. Uwzględnienie zasad ochrony środowiska w dokumentach strategicznych.	I.1.1. Opracowywanie prognoz oddziaływania na środowisko dla wszystkich dokumentów o charakterze strategicznym i zapewnienie udziału społeczeństwa w procesie OOS.	Samorząd gminny	10 000,00
	I.1.2. Działania edukacyjne dotyczące udziału społeczeństwa w procedurze oceny oddziaływania na środowisko.	Samorząd gminny	400,00
I.3. Aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska, rozwój proekologicznej produkcji towarów oraz świadomych postaw konsumenckich zgodnie z zasadą rozwoju zrównoważonego.	I.3.2. Prowadzenie działań edukacyjnych kształtujących zrównoważone wzorce konsumpcji.	Samorząd gminny i jego jednostki	400,00
I.4. Rozwój systemu Ekozarządzania - stymulowanie przystępowania przedsiębiorstw i instytucji do systemów zarządzania środowiskowego.	I.4.1. Działania edukacyjne dotyczące upowszechniania wśród społeczeństwa logo EMAS i normy ISO 14001, a także logo CP jako znaków jakości środowiskowej firmy będącej wytwórcą danego wyrobu lub świadczącej określoną usługę	Samorząd gminny i jego jednostki	400,00
I.5. Wzrost udziału społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska	I.5.2. Wspieranie rozwoju szkolnej edukacji w zakresie ochrony przyrody i środowiska.	Samorząd gminny	400,00
I.6. Wzrost odpowiedzialności za szkody w środowisku	I.6.1. Uczestnictwo w szkoleniach na temat odpowiedzialności sprawcy za szkody w środowisku.	Samorząd gminny	500,00
I.8. Wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa	I.8.2.1. Wspieranie merytoryczne i finansowe działalności edukacyjnej prowadzonej przez jednostki organizacyjne samorządu oraz ekologiczne organizacje pozarządowe.	Samorząd gminny i jego jednostki	1 000,00
	I.8.3.1. Prowadzenie lokalnych programów edukacyjnych uwzględniających specyfikę		

Kierunki działań	Zadanie	Podmioty ponoszące nakłady	Nakłady 2012-2015
	środowiska, lokalną tożsamość i tradycję kulturową, dla różnych grup odbiorców.		
Priorytet: Ochrona zasobów naturalnych			
II.1. Ochrona przyrody i krajobrazu	II.1.4.1. Zachowanie, powiększanie i pielęgnacja terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych, jako obszarów rekreacji i ostoji przyrodniczych.	Samorząd gminny i jego jednostki	63 600,00
II.3. Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi	II.3.1.5. Propagowanie zachowań sprzyjających oszczędzaniu wody.	Samorząd gminny i jego jednostki	400,00
II.5. Właściwe gospodarowanie zasobami geologicznymi	II.5.3. Budowa i modernizacja sieci wodociągowych oraz stacji uzdatniania wody.	Samorząd gminny i jego jednostki	356 000,00
II.6. Działania związane z ochroną klimatu	II.6.2. Promocja wykorzystania odnawialnych źródeł energii w celu zapewnienia wzrostu udziału OZE w bilansie energii pierwotnej.	Samorząd gminny i jego jednostki	400,00
II.7. Doskonalenie gospodarowania zasobami energetycznymi	II.7.1. Sporządzenie projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.	Samorząd gminny	2 000,00
Priorytet: Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego			
III.2. Poprawa jakości powietrza	III.2.1.6. Zmniejszanie zapotrzebowania na energię: stosowanie energooszczędnych technologii w gospodarce, dokonywanie termomodernizacji budynków, wprowadzanie nowoczesnych systemów grzewczych w domach jednorodzinnych, zmniejszanie strat energii w systemach przesyłowych (elektroenergetycznych i cieplnych).	Samorząd gminny i jego jednostki	45 000,00
	III.2.3.1. Przyjęcie gminnego planu zaopatrzenia w ciepło, z uwzględnieniem wykorzystania odnawialnych źródeł energii.	Samorząd gminny	8 000,00
III.3. Poprawa jakości wód	III.3.1. Budowa lub modernizacja oczyszczalni ścieków oraz rozbudowa sieci kanalizacyjnych.	Samorząd gminny i jego jednostki	159 000,00
	III.3.3. Budowa systemów kanalizacji sanitarnej na terenach wiejskich, w miejscowościach zwodociągowanych.	Samorząd gminny i jego jednostki	
	III.3.4. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, na których budowa kanalizacji sanitarnej jest nieuzasadniona ekonomicznie.	Właściciele nieruchomości, samorząd gminny i jego jednostki organizacyjne	
	III.3.5. Wyposażenie istniejących sieci kanalizacji deszczowej w urządzenia podczyszczające oraz budowa systemów kanalizacji deszczowej na terenach zurbanizowanych.	Samorząd gminny i jego jednostki organizacyjne, samorząd powiatowy, zarządy dróg, GDDKiA	
III.4. Doskonalenie gospodarki odpadami	III.4.1. Zapobieganie powstawaniu odpadów poprzez rozwój czystych technologii, zmniejszenie materiałochłonności produkcji, zmniejszanie masy opakowań, wydłużenie okresów życia produktów itp.	Samorząd gminny, podmioty działające w gospodarce odpadami, organizacje pozarządowe, WIOŚ	174 000,00
	III.4.2. Zmniejszenie strumienia odpadów kierowanych na składowiska poprzez doskonalenie systemu preselekcji (objęcie wszystkich wytwórców odpadów komunalnych na terenie powiatu systemem selektywnego odbioru odpadów), sortowania i odzysku odpadów komunalnych.		

Kierunki działań	Zadanie	Podmioty ponoszące nakłady	Nakłady 2012-2015
	III.4.4.Rekultywacja składowisk odpadów.		
	III.4.5.Eliminacja kierowania na składowiska zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów.		
	III.4.7.Prowadzenie edukacji ekologicznej promującej zapobieganie powstawania odpadów, właściwe postępowanie z odpadami, prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno-edukacyjnej w tym zakresie.		
III.6. Ograniczanie zagrożeń ze strony substancji chemicznych w środowisku	III.6.1.Kontynuacja realizacji programu usuwania azbestu.	Samorząd gminny, władający wyrobami z azbestu	603 450,00
	III.6.2.Działania edukacyjne dotyczące odpowiedzialnego stosowania chemikaliów i postępowania z ich odpadami oraz propagowanie stosowania produktów z substancji ulegających biodegradacji.	Samorząd gminny i jego jednostki,	400,00
Razem			1 425 350

źródło: Program ochrony środowiska Miasta i Gminy Sępólno na lata 2012-2015

3. CZĘŚĆ SPRAWOZDAWCZA

3.1. Zrealizowane zadania nieinwestycyjne

Na terenie Miasta i Gminy Sępólno zrealizowano w latach 2012-2014 kilkadziesiąt (ogółem 57) przedsięwzięć nieinwestycyjnych (przede wszystkim edukacyjnych) związanych z szeroko pojętą ochroną środowiska.

Łącznie w przedsięwzięciach nieinwestycyjnych zrealizowanych na terenie Miasta i Gminy Sępólno uczestniczyło 7 675 osób. Możliwy do ustalenia koszt realizacji wyniósł ponad 27 tys. zł (27 770,00 zł). Należy zaznaczyć, że wiele przedsięwzięć było realizowanych w ramach zadań własnych jednostek (szkół, itp.), a zatem rzeczywisty koszt jest trudny do ustalenia.

Tabele zaprezentowane poniżej przedstawiają zestawienie zrealizowanych przedsięwzięć.

Tabela 2 Przedsięwzięcia dotyczące ochrony środowiska – Zespół Szkolno-Przedszkolny w Sępopolu

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Organizator i uczestnicy projektu (grupa docelowa)	Liczba uczestników	Termin realizacji	Koszt realizacji w zł (brutto)
1.	„Człowiek i krople wody”. Wpływ działalności człowieka na stan czystości rzeki Łyny w gminie Sępopol	Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży w ramach programu „Najbogatsi dla nauki” ZSP w Sępopolu, uczniowie klas IV-VI SP	15	1.09.2013-31.01.2014	20 000,00 zł dotacja PFDiM
2.	„Mieszkam na terenie chronionym – prawa i obowiązki”- szkolenia (stacjonarne i terenowe)	Wydział Rolnictwa i Biologii SGGW w Warszawie, ZSP w Sępopolu, uczniowie Gimnazjum	150	2-3.10. 2013 12 h	brak danych, ze środków EFS
3.	„Szkoly dla ekorozwoju”- Starania o zdobycie certyfikatu „Zielona Flaga”, przeprowadzenie 2 audytów ekologicznych: Przedszkole + klasy I-III SP i IV-VI SP + G)	Fundacja Partnerstwo dla Środowiska ZSP w Sępopolu	400	rok szkolny 2013/2014	bezkosztowo
4.	„Mały Ogródek Ziołowy”- zakup donic drewnianych, nasion ziół, tablic informacyjnych, materiałów biurowych, przewodników o tematyce przyrodniczej	Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie, Olsztyńskie Centrum Edukacji Ekologicznej Przedszkole w Sępopolu	40	1.04.- 16.06.2014	1 100,00 dofinansowanie WMODN
5.	„Co począć z elektroodpadami?”- kampania ekologiczna mająca na celu przedstawienie właściwego postępowania z odpadami. Działania podejmowane przez uczniów promowały system selektywnego zbierania odpadów oraz upowszechnienie wiedzy o potrzebie utylizacji elektroodpadów wśród rówieśników i mieszkańców gminy Sępopol. Przeprowadzono zbiórkę elektroodpadów wśród mieszkańców gminy Sępopol.	Warmińsko- Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie, Olsztyńskie Centrum Edukacji Ekologicznej SP w Sępopolu	80	15.03- 31.05.2014	2 000,00 zł dofinansowanie WMODN
6.	„Różnorodność form krajobrazu polodowcowego swojej miejscowości” – starania o Geocertyfikat; krajobraz polodowcowy Niziny Sępolskiej; inwentaryzacja geostanowisk, regionalne dania-zajęcia warsztatowe, warsztaty ceramiczne; piaskownica paleontologiczna	Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie, Olsztyńskie Centrum Edukacji Ekologicznej Oddziały „0” SP w Sępopolu	60	1.09- 20.12.2014	wkład własny rodziców
7	„Domek dla owadów” - Udział w konkursie wojewódzkim	Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie, Olsztyńskie Centrum Edukacji Ekologicznej Przedszkole w Sępopolu	50	V 2014	wkład własny rodziców
8	„Zdrowa kompozycja żywieniowa”	Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie, Olsztyńskie Centrum Edukacji Ekologicznej Przedszkole w Sępopolu	50	IV 2014	wkład własny rodziców
9	„Ptaki”- udział w wojewódzkim konkursie	Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie Olsztyńskie Centrum Edukacji Ekologicznej Przedszkole w Sępopolu	60	X 2014	wkład własny rodziców
10	„Zgodnie z naturą” – udział w 3-semestralnym bezpłatnym projekcie edukacji ekologicznej skierowanej do szkół znajdujących się na terenie Natura 2000: warsztaty, kurs z zakresu bioróżnorodności i edukacji ekologicznej, realizacja projektu uczniowskiego skierowanego do lokalnej społeczności, warsztaty z ekspertem, materiały edukacyjne	Centrum Edukacji Obywatelskiej ZSP w Sępopolu	25	9.12 2014- 06.2015	bezkosztowo
RAZEM			930	-	23 100,00

źródło: dane ZSP w Sępopolu

Tabela 3 **Przedsięwzięcia edukacyjne dotyczące ochrony środowiska – Szkoła Podstawowa w Ponikach**

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Organizator i uczestnicy projektu (grupa docelowa)	Liczba uczestników	Termin realizacji	Koszt realizacji w zł (brutto)
1.	„Wycieczka ekologiczna”	Szkoła (klasy IV-VI)	30	Maj 2012	Środki własne
			30	Maj 2013	
			25	Maj 2014	
2.	„Stop wypalaniu traw”	Szkoła (wszyscy uczniowie)	90	Marzec 2012	Środki własne
			90	Marzec 2013	
			96	Marzec 2014	
3.	„Listy do Ziemi”	Akra Fundacja Ekologiczna (klasy IV-VI)	30	Maj 2013	Środki własne
			25	Maj 2014	
4.	„Paczka dla zwierzązka”	Szkoła (wszyscy uczniowie)	90	Styczeń 2012	Środki własne
			90	Styczeń 2013	
			96	Styczeń 2014	
5.	„Kocham, lubię, szanuję ... nie śmieję – Sprzątanie świata”	Fundacja Nasza Ziemia (wszyscy uczniowie)	90	Wrzesień 2012	Środki własne
	„Odkrywamy czystą Polskę – Sprzątanie świata”		90	Wrzesień 2013	
	„Turysto, szanuj środowisko – Sprzątanie świata”		96	Wrzesień 2014	
6.	„Drzewo roku”	Klub Gaja	30	Listopad 2012	Środki własne
			30	Listopad 2013	
7.	„Ptasie jądło”	Szkoła (wszyscy uczniowie)	90	Luty 2012	Środki własne
			90	Luty 2013	
			96	Luty 2014	
8.	„Czyste powietrze wokół nas”	Stacja Sanitarno-epidemiologiczna w Bartoszycach (oddział przedszkolny)	15	I- VI 2012	Środki własne
			15	I- VI 2013	
			15	I-VI 2014	
9.	Higiena otoczenia - edukacja ekologiczna	Szkoła (wszyscy uczniowie)	90	Cały rok 2012	Środki własne
			90	Cały rok 2013	
			96	Cały rok 2014	
10.	Porządku u Ziuzi o ochronie środowiska, segregacji śmieci oraz o Królu, królownie i Kwiatowej Czarownicy	Spektakl teatralny	45	Marzec 2013	Środki własne
11.	Spektakl teatralny „Ekozdziśław i jego rady na odpady”	Szkoła (wszyscy uczniowie)	96	Kwiecień 2014	Środki własne
RAZEM			1 766	-	-

źródło: dane SP w Ponikach

Tabela 4 Przedsięwzięcia edukacyjne dotyczące ochrony środowiska – Szkoła Podstawowa w Dietrzychowcie

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Organizator i uczestnicy projektu (grupa docelowa)	Liczba uczestników	Termin realizacji od-do	Koszt realizacji w zł (brutto)
1.	Akcja sprzątania świata	Uczniowie klas 4-6	24	X-2012	Środki własne
			32	X-2013	Środki własne
			34	X-2014	Środki własne
2.	Sadzenie drzew	Uczniowie klas 4-6	24	XI-2012	Środki własne
			32	XI-2013	Środki własne
			34	XI-2014	Środki własne
3.	Zbieranie liści kasztanowca	Uczniowie klas 4-6	24	III-2012	Środki własne
			32	III-2013	Środki własne
			34	III-2014	Środki własne
4.	Święto drzewa-program ekologiczny	Uczniowie klas 0-6	71	22-X-2012	Środki własne
			78	22-X-2013	Środki własne
			81	22-X-2014	Środki własne
5.	Odpady segreguję, bo ziemię szanuję-program ekologiczny	Uczniowie klas 0-6	71	I-II- 2012	Środki własne
			78	I-II- 2013	Środki własne
6.	Zbiórka makulatury – udział w akcji	Uczniowie klas 0-6	71	I-2012	Środki własne
			78	I-2013	Środki własne
7.	Zbieranie baterii- udział w akcji	Uczniowie klas 0-6	71	IX-2012-VI-2013	Środki własne
			78	IX-2013-VI-2014	Środki własne
8.	Zbiórka aluminiowych puszek- udział w akcji	Uczniowie klas 0-6	71	IV-2012	Środki własne
			78	IV-2013	Środki własne
9.	Święto Ziemi – apel – inscenizacja ekologiczna	Uczniowie klas 0-6	71	X-2012	Środki własne
			78	X-2013	Środki własne
			81	X-2014	Środki własne
10.	Pomóżmy ptakom przetrwać zimę-systematyczne dokarmianie ptaków, gromadzenie pokarmu	Uczniowie klas 0-6	71	XII-2012- IV2013	Środki własne
			78	XII-2013- IV 2014	Środki własne
11.	Listy do Ziemi – udział w akcji ekologicznej	Uczniowie klas 0-6	71	III-2012	Środki własne
			78	III-2013	Środki własne
12.	„Co mi powiesz panie Dębie” - zajęcia terenowe	Uczniowie klas 4-6	24	III-2012	Środki własne
			32	III-2013	Środki własne
13.	Oszczędzam energię –program ekologiczny	Uczniowie klas 1-3	32	II-2012	Środki własne
			32	II-2013	Środki własne
14.	Pogadanki ekologiczne na temat – „Dlaczego musimy oszczędzać wodę”, „Zagrożenia przyrody i jej ochrona”	Uczniowie klas 4-6	24	Cały rok 2012	W ramach projektu „Poznawanie przez Działanie”
15.	Wykonywanie doświadczeń i eksperymentów z dziedziny „Woda i powietrze”	Uczniowie klas 4-6	8	Cały rok 2013	W ramach projektu „Poznawanie przez Działanie”
			8	Cały rok2014	
16.	Zbieranie żołądki dla dzików	Uczniowie klas 0-6	81	I-II- 2014	Środki własne
17.	Zbieranie zakrętek „Zakręcona Akcja”	Uczniowie klas 0-6	81	I-2014	Środki własne
18.	Konkurs ekologiczny „Chrońmy naszą planetę”	Uczniowie klas 4-6	32	IX-2014-VI-2015	Środki własne
19.	Projekt edukacyjny „Poznajemy ptaki”	Uczniowie klas 4-6	32	IV-2014	Środki własne
20.	Pogadanki ekologiczne „Szanujemy zieleń”, „Dbamy o zwierzęta”	Uczniowie klas 1-3	28	III-2014	Środki własne
RAZEM			2 038	-	-

źródło: dane SP w Dietrzychowcie

Tabela 5 Przedsięwzięcia edukacyjne dotyczące ochrony środowiska – Nadleśnictwo w Bartoszycach

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Organizator i uczestnicy projektu (grupa docelowa)	Liczba uczestników	Termin realizacji od-do	Koszt realizacji w zł (brutto)
1.	Zimowisko harcerskie – spotkanie z Leśniczym Leśnictwa Zarzecze, pogadanka na temat ochrony przyrody przy ognisku,	Organizatorzy: Szkoła Podstawowa w Ponikach Nadleśnictwo Bartoszyce Odbiorcy: młodzież szkoły podstawowej	40	26.01.2012	200 zł
2.	Sprzątanie Łyny	Organizatorzy: Miasto i Gmina Sępole, Nadleśnictwo Bartoszyce, Straż Graniczna Placówka w Sępole, koło wędkarskie Kleń, OSP Sępole, Stowarzyszenie Ożywić Łynę, Bartoszycki Uniwersytet Trzeciego Wieku, Odbiorcy: mieszkańcy gminy Sępole,	300	31.03.2012	500 zł
			300	11.05.2013	500 zł
			300	29.03.2014	500 zł
3.	Wiosenne Sprzątanie Warmii i Mazur pod hasłem „Sprzątam, segreguję, szanuję – ogólnokrajowa akcja połączona z nauką dzieci i młodzieży ekologicznego trybu życia	Organizator: WFOŚiGW Olsztyn, Centra Edukacji Ekologicznej, Nadleśnictwo Bartoszyce Odbiorcy: dzieci i młodzież Szkoły Podstawowej w Dietrzychowiu	60	IV	300 zł
4.	Lekcja przyrody – pogadanka na temat lasu, form ochrony przyrody, zachowania się w lesie, postaw ekologicznych przy codziennych czynnościach domowych – sortowanie śmieci, używanie prądu, itp.	Organizator: Nadleśnictwo Bartoszyce Odbiorcy: dzieci i młodzież Szkoły Podstawowej w Dietrzychowiu	6	16.05.2012	100 zł
5.	Gminno-parafialne Święto Plonów – stoisko Nadleśnictwa Bartoszyce z konkursami ekologicznymi dla dzieci, pytania dotyczyły rozpoznawania drzew i krzewów, sortowania śmieci, wykorzystania surowców wtórnych,	Organizator: Miasto i Gmina Sępole, Nadleśnictwo Bartoszyce Odbiorcy: mieszkańcy gminy Sępole	500	IX	300 zł
6.	Święto Drzewa – sadzenie drzewek wraz z uczniami w przyszkolnych parkach połączone z pogadanką przyrodniczą na temat znaczenie drzew w życiu człowieka	Organizatorzy: Nadleśnictwo Bartoszyce Odbiorcy: Dzieci i młodzież miasta i gminy Sępole	50	X	200 zł
			80	X	200 zł
7.	Półkolonie dla dzieci – spotkania dzieci z Leśnikiem, pogadanki na temat otaczającego lasu połączone z ogniskiem	Organizatorzy: Oratorium Św. Jana Bosko w Sępole, Nadleśnictwo Bartoszyce Odbiorcy: dzieci z Sępola i okolic	30	I, II	100 zł
8.	Debata pt: „Lokalny ekorozwój. Jak było do tej pory- ocena działań. Co możemy zmienić a co kontynuować?” – projekt szkolny, wspólna dyskusja na temat postępowania ze śmieciami, odpadami niebezpiecznymi,	Organizatorzy: młodzież gimnazjalna z ZSP Sępole Odbiorcy: Urząd Miejski w Sępole, Nadleśnictwo Bartoszyce, Samorząd Uczniowski, dyrekcja i nauczyciele ze szkoły	15	24.03.2013	20 zł
9.	Sadzenie lasu – posadzono około 2000 sadzonek drzew leśnych, akcja promocyjna ukazania pracy leśnika,	Organizatorzy: Nadleśnictwo Bartoszyce Odbiorcy: mieszkańcy gminy Sępole	60	8.05.2013	400 zł
10.	Wycieczka przyrodnicza – wycieczka po ścieżce przyrodniczej Nadleśnictwa Bartoszyce w miejscowości Wiatrowiec połączona z konkursami przyrodniczymi rozpoznawania drzew leśnych i nagrodami	Organizatorzy: Przedszkole z ZS Sępole, Nadleśnictwo Bartoszyce Odbiorcy: dzieci i nauczyciele z Sępola	25	10.05.2013	100 zł
11.	Sadzenie drzew – sadzenie drzew świerkowych przy szkole wraz z lekcją przyrody o ochronie drzew i krzewów	Organizatorzy: SP w Wiatrowcu, Nadleśnictwo Bartoszyce Odbiorcy: młodzież i nauczyciele z SP Wiatrowiec	20	15.05.2013	100 zł
12.	Festyn Rodzinny – stoisko promocyjne Nadleśnictwa z konkursami przyrodniczymi oraz eksponatami przyrodniczymi	Organizatorzy: Miasto i Gmina Sępole, Nadleśnictwo Bartoszyce Odbiorcy: mieszkańcy miasta i gminy Sępole	500	18.05.2013	300 zł

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Organizator i uczestnicy projektu (grupa docelowa)	Liczba uczestników	Termin realizacji od-do	Koszt realizacji w zł (brutto)
13.	Festyn sportowy – stoisko promocyjne Nadleśnictwa oraz konkursy przyrodnicze dla dzieci	Organizatorzy: SP Poniki, Nadleśnictwo Bartoszyce Odbiorcy: dzieci i młodzież gminy Sępole	80	VI	200 zł
14.	Gminno-parafialne Święto Plonów – stoisko promocyjne Nadleśnictwa połączone z konkursami przyrodniczymi z nagrodami	Organizator: Miasto i Gmina Sępole, Nadleśnictwo Bartoszyce Odbiorcy: mieszkańcy gminy Sępole	500	08.09.2013	400 zł
15.	Wycieczka do Nadleśnictwa – poznawanie pracy leśniczego, pogadanki na temat ekologicznych postaw, sortowania śmieci, ciekawostki przyrodnicze na terenie Nadleśnictwa	Organizatorzy: Nadleśnictwo Bartoszyce, Przedszkole z ZS w Sępole Odbiorcy: przedszkolaki	25	7.11.2013	50 zł
16.	Spotkanie pt.: „Jak zwierzęta przygotowują się do zimy?” – pogadanka na temat zwierząt, ochrony przyrody	Organizator: Nadleśnictwo Bartoszyce Odbiorcy: dzieci i młodzież z gminy Sępole	50	XI	200 zł
RAZEM			2 941	-	4 670 zł

źródło: dane Nadleśnictwa Bartoszyce

3.2. Zestawienie zrealizowanych zadań

Tabela 6 przedstawia nakłady poniesione na realizację „Programu ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sępole na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019” w latach 2012-2014. Wyszczególniono nakłady poniesione przez Gminę Sępole, a także możliwe do ustalenia nakłady poniesione przez inne podmioty.

Łączne nakłady wyniosły w okresie 2012-2014 ponad 3,72 mln zł. Najwięcej (82,09%) wydano na realizację priorytetu III: „Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego”. Na wykresie przedstawiono podział nakładów pomiędzy poszczególne priorytety.

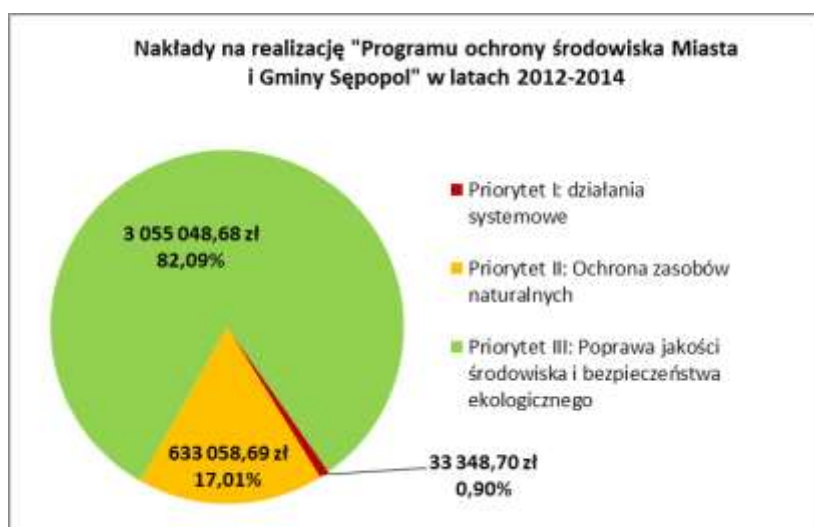

Tabela 6 Nakłady na realizację programu ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sępólno poniesione w latach 2012-2014

Kierunki działań	Zadanie	Podmioty ponoszące nakłady	Lata realizacji	Plan 2012-2015/ nakłady do 2014	Produkt/ Rezultat
Priorytet: działania systemowe					
I.1. Uwzględnienie zasad ochrony środowiska w dokumentach strategicznych.	I.1.1. Opracowywanie prognoz oddziaływania na środowisko dla wszystkich dokumentów o charakterze strategicznym i zapewnienie udziału społeczeństwa w procesie OOS.	Samorząd gminny		10 000,00	
	Prognoza oddziaływania na środowisko dla „Projektu programu ochrony środowiska dla miasta i gminy Sępólno na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019”	Gmina Sępólno	2012	2 078,70	
	Prognoza oddziaływania na środowisko dla „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”	Gmina Sępólno	2014	3 500,00	
	I.1.2. Działania edukacyjne dotyczące udziału społeczeństwa w procedurze oceny oddziaływania na środowisko.	Samorząd gminny		400,00	
I.3. Aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska, rozwój proekologicznej produkcji towarów oraz świadomych postaw konsumenckich zgodnie z zasadą rozwoju zrównoważonego.	I.3.2. Prowadzenie działań edukacyjnych kształtujących zrównoważone wzorce konsumpcji.	Samorząd gminny i jego jednostki		400,00	
I.4. Rozwój systemu Ekozarządzania - stymulowanie przystępowania przedsiębiorstw i instytucji do systemów zarządzania środowiskowego.	I.4.1. Działania edukacyjne dotyczące upowszechniania wśród społeczeństwa logo EMAS i normy ISO 14001, a także logo CP jako znaków jakości środowiskowej firmy będącej wytwórcą danego wyrobu lub świadczącej określoną usługę	Samorząd gminny i jego jednostki		400,00	
I.5. Wzrost udziału społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska	I.5.2. Wspieranie rozwoju szkolnej edukacji w zakresie ochrony przyrody i środowiska.	Samorząd gminny		400,00	
I.6. Wzrost odpowiedzialności za szkody w środowisku	I.6.1. Uczestnictwo w szkoleniach na temat odpowiedzialności sprawcy za szkody w środowisku.	Samorząd gminny		500,00	
I.8. Wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa	I.8.2.1. Wspieranie merytoryczne i finansowe działalności edukacyjnej prowadzonej przez jednostki organizacyjne samorządu oraz ekologiczne organizacje pozarządowe.	Samorząd gminny i jego jednostki		1 000,00	
	I.8.3.1. Prowadzenie lokalnych programów edukacyjnych uwzględniających specyfikę środowiska, lokalną tożsamość i tradycję kulturową, dla różnych grup odbiorców.				
	Do kierunków: I.3., I.5., I.8. oraz zadań II.3.1.5., II.6.2., III.4.7., III.6.2.: działania edukacyjne wymienione w rozdziale 3.1	Samorząd gminny i jego jednostki, Nadleśn. Bartoszyce, organizacje pozarządowe	2012-2014	27 770,00	7 675 uczestników przedsięwzięć

Kierunki działań	Zadanie	Podmioty ponoszące nakłady	Lata realizacji	Plan 2012-2015/ nakłady do 2014	Produkt/ Rezultat
Priorytet: Ochrona zasobów naturalnych					
II.1. Ochrona przyrody i krajobrazu	II.1.4.1. Zachowanie, powiększanie i pielęgnacja terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych, jako obszarów rekreacji i ostoi przyrodniczych.	Samorząd gminny i jego jednostki		63 600,00	
	Zagospodarowanie parku wiejskiego w Śmiardowie	Gmina Sępapol	2012	8 896,00	paśniki dla zwierzyny leśnej, oczyszczony i pogłębiony staw
	Nasadzenia drzew	Gmina Sępapol	2012	0,00	115 szt. drzew
			2013	640,00	108 szt. drzew
			2014	480,00	11 szt. drzew
	Pielęgnacja zieleni	Gmina Sępapol	2012	16 337,55	
			2013	19 393,87	
2014			25 514,35		
II.3. Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi	II.3.1.4. Utrzymanie i odnawianie urządzeń melioracji szczegółowych.	Samorząd gminny	Nie było wyszczególnione w planach finansowych		
	Dotacja z gminy dla Spółki Wodnej, dokonano konserwacji rowu melioracyjnego otwartego w obrębach Romankowo i Prętawki	Gmina Sępapol	2012	5 000,00	konserwacja na długości ok. 1000 m
	Dotacja z gminy dla Spółki Wodnej, dokonano bieżącej konserwacji rowów melioracyjnych otwartych w obr. Romankowo i konserwacji zbieracza melioracyjnego w obr. nr 3 Sępapol	Gmina Sępapol	2013	6 000,00	konserwacja na długości ok. 420 m
	Dotacja z gminy dla Spółki Wodnej, dokonano bieżącej konserwacji rowów melioracyjnych otwartych w obr. Wodukajmy	Gmina Sępapol	2014	4 000,00	konserwacja na długości 1755 m
	II.3.1.5. Propagowanie zachowań sprzyjających oszczędzaniu wody.	Samorząd gminny i jego jednostki		400,00	
	Opracowanie „Sępapol - studium warunków hydrogeologicznych gminy” (zadanie wieloletnie)	Gmina Sępapol	2013	18 450,00	
II.5. Właściwe gospodarowanie zasobami geologicznymi	II.5.3. Budowa i modernizacja sieci wodociągowych oraz stacji uzdatniania wody.	Samorząd gminny i jego jednostki		356 000,00	
	Budowa sieci wodociągowej na trasie Langanki-Boryty-Boryty kolonia-Długa kolonia	Gmina Sępapol	2011-2013	294 952,92 EFR 166 059,00 zł	długość sieci 4143 mb
	Budowa sieci wodociągowej na trasie Sępapol kolonia- Różyna kolonia	Gmina Sępapol	2011-2012	66 859,89	z rur. PCV i PE o długości 864 m
	Budowa sieci wodociągowej na trasie Stopki-Osada – Stopki kolonia	Gmina Sępapol	2011-2012	34 034,10	z rur. PCV i PE o długości 483 m
	Budowa sieci wodociągowej z przyłączami w Liskach	Gmina Sępapol	2011-2012	12 780,56	z rur. PCV i PE o długości 83 m, przyłącza 68 m

Kierunki działań	Zadanie	Podmioty ponoszące nakłady	Lata realizacji	Plan 2012-2015/ nakłady do 2014	Produkt/ Rezultat
	Dotacja z gminy dla ZGMiUK	Gmina Sępopol	2012	34 000,00	agregat pompowy do SUW Stopki Osada i Langanki, rozdzielnia sterownicza NN
	Wykonanie projektu budowy sieci wodociągowej z przyłączami w msc. Melejdry-Gaj	Gmina Sępopol	2013	15 000,00	
	Wykonanie projektu budowy na sieć wodociągową w m. Smolanka kolonia z przyłączami wodociągowymi	Gmina Sępopol	2013	18 791,00	
	Dotacja z gminy dla ZGMiUK	Gmina Sępopol	2013	15 714,45	agregat pompowy SUW Smodajny, zbiornik do przewozu wody pitnej
	Dotacja z gminy dla ZGMiUK	Gmina Sępopol	2014	36 214,00	zbiornik filtrujący SUW Langanki, 2 agregaty pompowe SUW Stopki Osada, Smodajny
II.6. Działania związane z ochroną klimatu	II.6.2. Promocja wykorzystania odnawialnych źródeł energii w celu zapewnienia wzrostu udziału OZE w bilansie energii pierwotnej.	Samorząd gminny i jego jednostki		400,00	
II.7. Doskonalenie gospodarowania zasobami energetycznymi	II.7.1. Sporządzenie projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.	Samorząd gminny		2 000,00	
	Udział w sporządzeniu projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	Gmina Sępopol	2013	0,00	
Priorytet: Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego					
III.2. Poprawa jakości powietrza	III.2.1.6. Zmniejszanie zapotrzebowania na energię: stosowanie energooszczędnych technologii w gospodarce, dokonywanie termomodernizacji budynków, wprowadzanie nowoczesnych systemów grzewczych w domach jednorodzinnych, zmniejszanie strat energii w systemach przesyłowych (elektroenergetycznych i cieplnych).	Samorząd gminny i jego jednostki		45 000,00	
	Projekt budowlany termomodernizacji budynku szkoły w Sępopolu	Gmina Sępopol	2012	45 888,23	
	Projekt modernizacji kotłowni budynku szkoły w Sępopolu	Gmina Sępopol	2012	7 380,00	
	Projekt modernizacji kotłowni w Ponikach (wymiana kotła)	Gmina Sępopol	2013	7 380,00	
	Termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Lipicy	Gmina Sępopol	2012	29 333,09 WFOŚiGW 15000,00	
	Remont modernizacyjny świetlicy wiejskiej w Wodukajmach z elementami termomodernizacji	Gmina Sępopol	2012	84 247,61 fundusz sołecki 18 886,76	

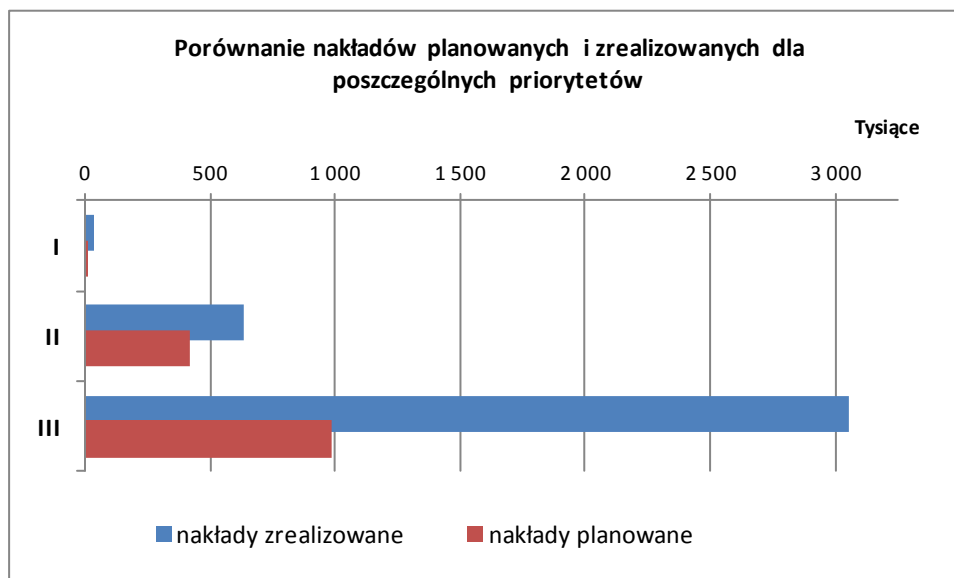
Kierunki działań	Zadanie	Podmioty ponoszące nakłady	Lata realizacji	Plan 2012-2015/ nakłady do 2014	Produkt/ Rezultat
	Remont modernizacyjny świetlicy wiejskiej w Dzietrychowcie	Gmina Sępole	2012-2013	190 806,09 zł PROW 96 148,00	termomodernizacja ścian, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, pokrycia dachu
	Wymiana kotła w kotłowni w Sępole przy ul. 22 lipca 7	Gmina Sępole	2013	8 002,00	Kocioł c.o.
	Wykonanie projektu oraz wymiana kotła c.o. w budynku MGO PS w Sępole	Gmina Sępole	2014	46 543,20	2 kotły c.o. 95 KW z okresowym załadunkiem paliwa - miału.
	Remont kotłowni w budynku szkoły Podstawowej w Wiatrowcu.	Gmina Sępole	2014	59 889,55	kocioł c.o. 120 KW z automatycznym podajnikiem paliwa - węgla
	Poprawa efektywności energetycznej budynków Zespołu Szkolno- Przedszkolnego w Sępole w ramach Programu PL04 „Oszczędzanie energii i promowanie odnawialnych źródeł energii”	Gmina Sępole	2014-2015	814 611,84 wydano w 2014 r. wartość projektu 1 777 421,00 środki własne 355 484,20	termomodernizacja budynku szkoły i przedszkola, wymiana instalacji ciepłej i wymiana źródeł ciepła na kotły na biomasę.
	III.2.3.1. Przyjęcie gminnego planu zaopatrzenia w ciepło, z uwzględnieniem wykorzystania odnawialnych źródeł energii.	Samorząd gminny		8 000,00	
	Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	Gmina Sępole	2013	7 000,00	
III.3. Poprawa jakości wód	III.3.1. Budowa lub modernizacja oczyszczalni ścieków oraz rozbudowa sieci kanalizacyjnych.	Samorząd gminny i jego jednostki	zadania z kierunku III.3 razem 159 000,00		
	Wykonanie koncepcji budowy oczyszczalni ścieków w m. Stopki- Osada	Gmina Sępole	2012	5 000,00	
	Dotacja z gminy dla ZGMiUK	Gmina Sępole	2012	14 000,00	1 pompa zatapialna, wyre- montowane mieszadło
	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej ul. Lipowa w Sępole	Gmina Sępole	2013	128 391,40 PROW 77866,00	długość kanalizacji sanitarnej 402,7 m
	Projekt na rozbudowę kanalizacji sanitarnej w Sępole	Gmina Sępole	2013	8 631,23	
	III.3.3. Budowa systemów kanalizacji sanitarnej na terenach wiejskich, w miejscowościach zwodociągowanych.	Samorząd gminny i jego jednostki			
	Remont modernizacyjny świetlicy wiejskiej w Romankowie	Gmina Sępole	2012	52 901,40 PROW 19.000,00	przyłącze kanalizacji sanitarnej, zbiornik bezodpływowy, poj. 6 m ³
	Remont modernizacyjny świetlicy wiejskiej w Rusajnach	Gmina Sępole	2012	34 532,40 PROW 10.300,00	przyłącze kanalizacji sanitarnej, zbiornik bezodpływowy, poj. 6 m ³

Kierunki działań	Zadanie	Podmioty ponoszące nakłady	Lata realizacji	Plan 2012-2015/ nakłady do 2014	Produkt/ Rezultat
	Remont świetlicy wiejskiej w Lipicy (w ramach konkursu „Aktywna Wieś Warmii, Mazur i Powiśla”)	Gmina Sępole	2012-2013	13 919,97 Samorząd Wojew. 10 000,00	przyłącze kanalizacji sanitarnej, zbiornik bezodpływowy, poj. 6 m ³
	Remont modernizacyjny świetlicy wiejskiej w Szczurkowie	Gmina Sępole	2013	29 999,70 PROW 14 000,00	przyłącze kanalizacji sanitarnej, zb. bezodpływowy 6 m ³
	Dotacja z gminy dla ZGMiUK	Gmina Sępole	2013	23 810,00	sonda tlenowa, 3 pompy
	Dotacja z gminy dla ZGMiUK	Gmina Sępole	2014	24 138,57	zbiornik do przewozu ścieków o poj. 5000 l
	III.3.4. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, na których budowa kanalizacji sanitarnej jest nieuzasadniona ekonomicznie.	Właściciele nieruchomości, samorząd gminny i jego jednostki organizac.			
	III.3.5. Wyposażenie istniejących sieci kanalizacji deszczowej w urządzenia podczyszczające oraz budowa systemów kanalizacji deszczowej na terenach zurbanizowanych.	Samorząd gminny i jedn. org., samorząd powiatowy, zarządy dróg, GDDKiA			
	Modernizacja sieci burzowej ul. Włókiennicza i Ogrodowa w Sępole	Gmina Sępole	2013	49 749, 81	
III.4. Doskonalenie gospodarki odpadami	III.4.1. Zapobieganie powstawaniu odpadów poprzez rozwój czystych technologii, zmniejszenie materiałochłonności produkcji, zmniejszenie masy opakowań, wydłużenie okresów życia produktów itp.	Samorząd gminny, podmioty działające w gospodarce odpadami, organizacje pozarządowe, WIOŚ		174 000,00	
	III.4.2. Zmniejszenie strumienia odpadów kierowanych na składowiska poprzez doskonalenie systemu preselekcji (objęcie wszystkich wytwórców odpadów komunalnych na terenie powiatu systemem selektywnego odbioru odpadów), sortowania i odzysku odpadów komunalnych.				
	III.4.4. Rekultywacja składowisk odpadów.				
	III.4.5. Eliminacja kierowania na składowiska zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów.				
	III.4.7. Prowadzenie edukacji ekologicznej promującej zapobieganie powstawania odpadów, właściwe postępowanie z odpadami, prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno-edukacyjnej w tym zakresie.				
	Kampania edukacyjna dotycząca zmian w systemie gospodarki odpadami, zakup ulotek pt. „Razem Zadbajmy o naturę”	Gmina Sępole	2013	558,42	2 500 szt. ulotek, spotkania w każdym sołectwie

Kierunki działań	Zadanie	Podmioty ponoszące nakłady	Lata realizacji	Plan 2012-2015/ nakłady do 2014	Produkt/ Rezultat
	Do kierunku III.4: Wkłady do Spółki z o.o. Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Olsztynie	Gmina Sępól	2012	164 000,00	
			2013	243 000,00	
	Do zadania III.4.2. Zakup wyposażenia punktu dobrowolnego gromadzenia odpadów na terenie zakładu budżetowego w Sępólnie	Gmina Sępól	2013	75 000,00	
III.6. Ograniczanie zagrożeń ze strony substancji chemicznych w środowisku	III.6.1.Kontynuacja realizacji programu usuwania azbestu.	Samorząd gminny, władający wyrobami z azbestu		603 450,00	
	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Sępól" dofinansowane z NFOŚiGW i WFOŚiGW		2012	4 653,85	Usunięto:8,15 Mg eternitu
			2013	11 835,06	27,24 Mg eternitu
			2014	16 903,31	37,58 Mg eternitu
	III.6.2.Działania edukacyjne dotyczące odpowiedzialnego stosowania chemikaliów i postępowania z ich odpadami oraz propagowanie stosowania produktów z substancji ulegających biodegradacji.	Samorząd gminny i jego jednostki,		400,00	
Do kierunku III.6.: Zminimalizowanie zagrożeń ekologicznych, chemicznych i katastrof drogowych w Gminie Sępól poprzez zakup nowoczesnego średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Sępól	Gmina Sępól	2014	852 941,95 RPO WiM 619 696,00	1 średni samochód ratowniczo- gaśniczy	
RAZEM		planowane		1 425 350,00	-
		zrealizowane 2012-2014		3 721 456,07	-

źródło: dane Miasta i Gminy Sępól

Plan na cały okres programowania przewidywał wydatkowanie 1 425 350 zł. Już na koniec 2014 r. przekroczone ten poziom ponad 2,5-krotnie. Wykres przedstawia porównanie nakładów planowanych i zrealizowanych w podziale na poszczególne priorytety.

Zatem, w zakresie finansowania realizacji programu ochrony środowiska już w chwili obecnej we wszystkich priorytetach udało się zrealizować planowane założenia.

3.3. Wskaźniki realizacji programu

Tabela 7 przedstawia planowane i osiągnięte na koniec 2014 r. wskaźniki realizacji celów programu ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sępól.

Zielone pola oznaczają wskaźniki osiągnięte, czerwone – nie osiągnięte.

Tabela 7 Wskaźniki realizacji programu ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sępólol

Cele	Wskaźniki	Jednostka miary	Planowana wartość wskaźnika na koniec okresu	Osiągnięta wartość wskaźnika na koniec 2014 r.	Źródło informacji o wskaźnikach
PRIORYTET I: Działania systemowe					
Uwzględnianie zagadnień ochrony środowiska we wszystkich aspektach funkcjonowania społeczeństwa, administracji i gospodarki	Liczba dokumentów poddanych strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko	szt.	≥1	2	Urząd Miejski
	Liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych w latach 2012-2015	szt.	≥4	57	Urząd Miejski
PRIORYTET II: Zapewnienie ochrony i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych					
Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych	Liczba nasadzeń drzew (poza lasami) w okresie 2012-2015	szt.	≥100	234	GUS
	Obszary chronionego krajobrazu	ha	≥2 769,3	2 769,3	GUS
	Lesistość	% pow. gminy	≥18,9	19,1	GUS
	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych na 1 odbiorcę	m ³ /rok	≤34,1	34,4	GUS
	Roczna liczba przekroczeń standardów sanitarnych wody wodociągowej	szt.	≤1	0	PSSE
	Udział gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych	% powierzchni użytków rolnych	≤40%	28%	OSCh-R
PRIORYTET III: Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego					
Wysoka jakość wszystkich komponentów środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego	Liczba zrealizowanych projektów dotyczących OZE	szt.	≥1	0	Urząd Miejski
	Stężenie zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych w oczyszczalniach komunalnych	mg/l pon. 2 000 RLM	BZT ₅ – 40 ChZT – 150 zawiesina – 50 azot ogólny – 30 fosfor ogólny – 5	Dzierzychowo: BZT ₅ – 5 ChZT – 60 zaw.og. – 14 Liski: BZT ₅ – 9 ChZT – 96 zaw.og. – 16 Langanki BZT ₅ – 19 ChZT – 62 zaw.og. – 23	Eksplloatator oczyszczalni ścieków
		mg/l 2000-15 000 RLM	BZT ₅ – 25 ChZT – 125 zawiesina – 35 azot ogólny – 15 fosfor ogólny – 2	Sępólol BZT ₅ – 24 ChZT – 118 zaw.og. – 32	
	Ludność korzystająca z kanalizacji	% ogółu ludności	≥35,6%	37,7%	GUS

Cele	Wskaźniki	Jednostka miary	Planowana wartość wskaźnika na koniec okresu	Osiągnięta wartość wskaźnika na koniec 2014 r.	Źródło informacji o wskaźnikach	
	Ilość zebranych odpadów komunalnych	tys. Mg/rok	≥0,76	0,8568 w tym 0,147 odpadów zebranych selektywnie:	GUS (dotyczy ilości odpadów zmieszanych) Urząd Miejski (dotyczy odpadów zebranych selektywnie)	
	Odpady biodegradowalne		w „Programie ochrony środowiska” nie wyodrębniono tego wskaźnika			0,0238
	Tworzywa sztuczne					0,0310
	Szkło					0,0664
	odpady wielkogabarytowe					0,0048
	Papier					0,0141
	odzież					0,0034
	urządzenia zawierające freony					0,0006
	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne					0,00315
	leki					0,00006
	Liczba budynków mieszkalnych objęta zbiórką odpadów komunalnych	szt.		≥855	1 005	Urząd Miejski (zakładany był GUS, ale obecnie nie prowadzi takiej statystyki)
	Brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych	% liczby punktów pomiarowych	100%	100%	WIOŚ, PMŚ	

opracowanie: Biuro Doradcze EkoINFRA

4. WNIOSKI I ZALECENIA

1. W zakresie finansowania realizacji programu ochrony środowiska już w chwili obecnej we wszystkich priorytetach udało się zrealizować planowane założenia finansowe. Na koniec 2014 r. przekoczono planowany poziom finansowania realizacji programu ponad 2,5-krotnie.
2. Praktycznie wszystkie zadania, za których realizację jest odpowiedzialny **wyłącznie** samorząd gminy, są realizowane zgodnie z planem.
3. Większość wskaźników realizacji programu została w 2014 r. osiągnięta.
4. W chwili obecnej nie osiągnięto jedynie jednego wskaźnika w priorytecie „Zapewnienie ochrony i racjonalnego wykorzystania zasobów naturalnych”. Przekoczony jest planowany do osiągnięcia wskaźnik jednostkowego zużycia wody. Jednak na wielkość tego wskaźnika samorząd gminny – poza działaniami edukacyjnymi (które zrealizowano w znacznym zakresie) – ma niewielki wpływ.

5. Na terenie gminy nie zrealizowano także do końca 2014 r. żadnego projektu dotyczącego wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE). Obecnie jest jednak realizowany projekt „Poprawa efektywności energetycznej budynków Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Sępopolu w ramach Programu PL04 *Oszczędzanie energii i promowanie odnawialnych źródeł energii*”. Jednym z produktów projektu będzie zainstalowanie kotłów opalanych biomasą. Jeżeli projekt zostanie zrealizowany do końca 2015 r., wskaźnik dotyczący liczby zrealizowanych projektów dotyczących OZE zostanie spełniony (zakładane było zrealizowanie co najmniej jednego projektu). Gmina Sępopol uzyskała także w 2015 r. dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na zadanie „Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii poprzez instalację pomp ciepła w Gminie Sępopol” w kwocie 337 500 zł tj. 90% kosztów kwalifikowanych projektu wynoszących 375 000 zł. Całkowity koszt zadania wynosi 414 300 zł i polega na montażu 6 pomp ciepła przy budynkach mieszkalnych indywidualnych odbiorców (Sępopol – 3 gospodarstwa, Domarady – 1 gospodarstwo, Liski – 1 gospodarstwo, Łobzowo – 1 gospodarstwo).